

**Bibliografie literatury vyšlé v češtině a slovenštině
k tématům koptologie, gnóze a mandejského náboženství**

zpracovala Z. Vítková

- Culdautová, F., *Nástin gnostické theologie*, Praha 1999 (př. J. Kranát).
- Decret, F., *Mání a tradice manicheismu*, Bratislava 1994 (př. Z. Müller).
- Desolda, J.N.F., *Svatého otce Irenea, biskupa a mučeníka, Patero kněh proti kacířstvím*, Praha 1876.
- Dus, J. – Pokorný, P. (eds.), *Neznámá evangelia. Novozákonní apokryfy I*, Praha 2001 (2. vydání 2006) (dále jen NZA I).
- Dus, J. (ed.), *Proroctví a apokalypsy. Novozákonní apokryfy III*, Praha 2007 (dále jen NZA III).
- Dus, J.A. (ed.), *Příběhy apoštolů. Novozákonní apokryfy II*, Praha, Vyšehrad 2003 (dále jen NZA II).
- Dospěl, M., *Jidášovo evangelium*, Praha 2006.
- Dospěl, M. „Moudrost Ježíše Krista“, in: RNH 3, str. 102–147.
- Dospěl, M., „Požehnaný Eugnostíos“, in: RNH 3, str. 89–101.
- Gebelt, J., „Bádání o Mandejcích: problémy, tendence a perspektivy“, *Theologická revue* 88 (2012), 315-339.
- Gebelt, J., „K mandejským rituálům“, *Pantheon* 7 (2010), 139-154.
- Gebelt, J. „Mandejské náboženství“, *Religio. Revue pro religionistiku* 4/1 (1996), 37-66.
- Gebelt, J., „Mandejské rituální hostiny“, in: L. Pecha (ed.), *Orientalia Antiqua Nova VIII*, Plzeň 2008, str. 97-106.
- Gebelt, J., „Mandejský rituál ‚Předání roucha‘ (*ahaba d-mania*)“, *Pantheon* 7,2 (2012), 82-105.
- Gebelt, J., „Masbuta. Mandejský ‚křest‘“, *Theologická revue* 80 (2009), 44-65.
- Gebelt, J., „Vývoj a proměny mandejské komunity“, *Religio. Revue pro religionistiku* 16/1 (2008), 33-55.
- Havrda, M., „Antické mysterijní motivy v Naassénském traktátu“, in: J. Nechutová (ed.), *Druhý život antického mýtu (Afterlife of Classical Myth)*, Brno 2004, str. 43-57.

- Havrda, M., „Aritmetické spekulace valentinovce Marka“, in: L. Karfíková – Z. Šír (eds.), *Číslo a jeho symbolika od antiky po renesanci*, Brno 2003, 53-60.
- Havrda, M., „Evangelium Egyptanů“, in: NZA I, str. 224-226.
- Havrda, M., „Hledání věčného tvaru: Výklad zlomku z Valentinovy homilie“, in: M. Havrda – R. Chlup – T. Vítek (eds.), *Mediterranea. Sborník k padesátinám Zdeňka Kratochvíla*, Praha 2002, str. 136-153.
- Havrda, M., „Justin gnostik (Hippolytos, Refutatio V,22-28)“, *Plav* 2005, 17-22.
- Havrda, M., „Mýtus o Šimonově Heleně“, *Religio. Revue pro religionistiku* 10/2 (2002), 267-279.
- Havrda, M., „Od nicoty k nicotě barvami světa: Dějinné drama a úloha člověka v basileidovské teologii“, *Souvislosti* 3-4/41-42 (1999), 167-177.
- Havrda, M., „Tomášova kniha“, in: RNH 1, 287-299.
- Havrda, M., „Valentinovské pojetí milosti“, in: L. Karfíková – J. Mrázek (eds.), *Milost podle Písma a starokřesťanských autorů*, Jihlava 2004, str. 110-135.
- Kopecká, L., „Novozákonní apokryf *Skutek Petrův*“, *Salve* 2 (2003).
- Kratochvíl, Z., „Filosofie a gnóse“, in: týž, *Prolínání světů: středoplatónská filosofie v náboženských proudech pozdní antiky*, Praha 1992, str. 45-63.
- Kratochvíl, Z., *Evangelium pravdy*, Praha 1994.
- Lexa, F., „Gabriel, syn Meny P. ... Vypravování o životě a příbězích našeho osvětleného a svatého otce Apy Wennofra, poustevníka, jenž skonal dne 16tého měsíce paoni v míru Božím, amen“, in: [ ], *1000 nejkrásnějších novel*, Praha 1912, str. 469-488.
- Lexa, F., *Náboženská literatura staroegyptská*, Kladno 1920-1921 (2 sv.; 2. vyd. Praha 1997), díl I. (2. vyd.), str. 100-105; díl II. (2. vyd.), str. 208-227.
- Lexa, F., *Staroegyptské čarodějnictví*, Praha 1923 (2. vyd. 1996), str. 301-320.
- Lexa, F., *Výbor z mladší literatury egyptské*, Praha 1947, str. 124-195.
- Lexa, F., „Zánik pohanství, počátky křesťanství a gnosticizmu v Egyptě“, *Nové Atheneum* 1 (1920), str. 334-335.
- Meinardus, O.W., „Wádí Raján: nová generace poustevníků“, *Salve* 2 (2003), 5-13 (př. N. Schmidt)
- Matoušek, J., *Gnose, čili Tajné učení náboženské posledních století pohanských a prvních křesťanských*, Praha 1925 (2. vyd. 1995).
- Myszor, W., „Přehled koptské patristické literatury“, *Salve* 2 (2003), 58-61 (př. J. Bartoň).

- Oerter, W. B., „Koptské dopisy“, in: R. Landgráfová – H. Navrátilová (eds.), *Srdečné pozdravy ze země na Nilu. Korespondence starých Egyptanů*, Praha 2011, str. 179–236.
- Oerter, W. B., „Lexovo démotistické a koptologické dílo“, in: kolektiv autorů, *František Lexa. Zakladatel české egyptologie*, Praha 1989.
- Oerter, W. B., „Manicheismus ve světle české religionistiky (Der Manichäismus im Lichte der tschechischen Religionswissenschaft)“, in: *Stav a perspektivy studia náboženství v Československu / The State and the Perspectives of Religious Studies in Czechoslovakia: Sborník referátu z konference v Liblicích, 19.-21. září 1990*, Brno 1990, str. 127-136.
- Oerter, W. B., „Koptská papyrologie“, in: R. Dostálová – R. Hošek – G. Messeri. – W. B. Oerter – R. Pintaudi, *Papyrologie (řecká, latinská, koptská)*, Praha 2006, str. 81-113.
- Oerter, W. B. – Pokorný, P. (eds.), *Rukopisy z Nag Hammádí 1. Kodex II,2-7*, Praha 2008 (dále jen RNH 1).
- Oerter, W. B. – Vítková, Z. (eds.), *Rukopisy z Nag Hammádí 2. Kodex VI/2 a 4, kodex IX/1-3*, Praha 2009 (dále jen RNH 2).
- Oerter, W. B. (ed.), *Rukopisy z Nag Hammádí 3. Kodex III/3-4. Kodex V/1 a 5*, Praha 2010 (dále jen RNH 3).
- [Recenze B. Vachala, *Dějina a současnost* 34 (2012), 46-47]
- Oerter, W. B.: „Úvod“, in: RNH 1, str. 49-61.
- Oerter, W. B.: „Úvod“, in: RNH 2, str. 15-38.
- Oerter, W. B.: „Úvod“, in: RNH 3, str. 15-86.
- Oerter, W. B. – Pokorný, P. „Kodexy z Nag Hammádí“, in: RNH 1, str. 15-45.
- Pargačová, V., „Egypt a Koptové“, *Dingir* 2/2004, 51-53.
- Pargačová, V., „Jak žijí moderní Koptové?“, *Hlas pravoslaví* 9 (2001), 14-16.
- Pargačová, V., „Koptské mnišství dnes“, *Salve* 3 (2003), 14-40.
- Pargačová, V., „Ortodoxní Koptové v Egyptě“, *Univerzum*, No. 4 (2011), 22-26.
- Pargačová, V., „Podoba rané koptské církve“, *Nový Orient* IV (2010), 31-36.
- Pavelčík, J., „Kupci a obchodníci nevojdů na místa môjho Otca: Tomášovo evanjelium: Logion 64“, *Teologické studie* 7, č. 1 (2006), 6–31.
- Pavelčík, J., „O bohatom člověkov. Tomášovo evanjelium: Logion 63“, in: P. Chalupa – L. Zajícová (eds.), *Láska z čistého srdce, z dobrého svědomí a z úprimné víry (1 Tim 1,5). Studie věnované Ladislavu Tichému k 60. narozeninám*, Olomouc 2008, str. 139-163.

- Pavelčík, J., „Podobenstvo o múdrom rybárovi. *Tomášovo evanjelium*: Logion 8“, *Teologické studie* 2 (2006), 34-49.
- Pavelčík, J., „Podobenstvo o pastierovi a stratenej najväčšej ovci. *Tomášovo evanjelium*: Logion 107“, in: J. E. Sýkora a kol. (eds.), *Mlékem a medem oplývající. Sborník českých katolických biblistů Karlu Skalickému k sedmdesátinám*, Praha 2004, str. 67-84.
- Pavelčík, J., „Podobenstvo o poklade v poli. *Tomášovo evanjelium*, Logion 109“, *Studia Biblica Slovaca* 2, č. 1 (2010), 14-55.
- Pavelčík, J., „Podobenstvo o vytrhaní kúkoľa v *Tomášovom evanjeliu*“, *Studia Theologica* 12, č. 1 [39] (2010), 1-20.
- Pavelčík, J., „Podobenstvo o žene, malom kvase a veľkých chleboch. *Tomášovo evanjelium*: Logion 96“, *Teologické studie* 1 (2005), 28-36.
- Pavelčík, J., „Príbeh o pánovi vinice a vzdorovitých vinároch. *Tomášovo evanjelium*: Logion 65“, *Teologické studie* 1-2 (2007), 7-24.“
- Pavelčík, J., *Tri podobenstvá z Tomášovho evanjelia*, České Budějovice 2010.
- Pavelčík, J., „Vzdoroví vinári v *Tomášovom evanjeliu*: Porovnanie so synoptikmi“, *Studia Theologica* 10, č. 2 [32] (2008), 26-49.
- Pavelčík, J., „Výklad podobenstva o perle v *Tomášovom evanjeliu*“, *Teologická reflexe* XVIII, č. 1 (2012), str. 32-51.
- Pavlík, J. (ed.), *Apofthegmata: Výroky a příběhy pouštních otců I*, Praha 2000 (2., revid. vyd. 2009).
- Pavlík, J. (ed.), *Apofthegmata- Výroky a příběhy pouštních otců II*, Praha 2005.
- Pavlík, J. (ed.), *Apofthegmata - Výroky a příběhy pouštních otců III*, Praha 2008.
- Pokorný, P., „Druhé Zjevení Jakubovo“, in: NZA III, str. 485-492.
- Pokorný, P., „Expedice Nag Hammádí III“, *Miscellanea* 1978 (*Studia et textus curante J. A. Comenii facultate theologica* II), Praha 1979, 105–117.
- Pokorný, P., „Gnóse“, in: týž, *Řecké dědictví v Orientu. Helénismus v Egyptě a Sýrii*, Praha 1993, str. 303-312.
- [Recenze na celou knihu: J. Mrázek, *Communio viatorum* 36 (1994), 61–62; R. Dostálová, *Listy filologické (Folia philologica)* 117 (1994), 348-350]
- Pokorný, P., „O Druhém zjevení Jakubově“, in: NZA III, str. 465.
- Pokorný, P., „O Jakubovi spravedlivém“, in: NZA III, str. 461-462.

- Pokorný, P., *Píseň o perle. Tajné knihy starověkých gnostiků*, Praha 1986 (2., rozšířené vyd. 1998).
- [Recenze: B. Merhaut, *Nový Orient* 42 (1987), 224; A. Molnár, *Communio viatorum* 30 (1987), 276–277; P. V., *Český časopis historický* 35 (1987), 748–749; V. Sadek, *Judaica Bohemiae* 24 (1988), 61–62; S. Segert, *Archiv orientální* (1992), 295–296]
- Pokorný, P., *Počátky gnose. Vznik gnostického mýtu o božstvu člověk*, Praha 1968 (2. vydání 1969).
- [Recenze: A. Molnár, *Communio viatorum* 12 (1969), 176–177; V. Šmelhaus, *Filosofický časopis* 16 (1969), 400–402; D. M. Scholer, *Journal of biblical literature* 89 (1970), 522]
- Pokorný, P., „První období gnose“, *Theologická příloha Křesťanské revue* 34 (1967), 73–79.
- Pokorný, P., „Rozhovor se Spasitelem“, in: NZA I, str. 167–178.
- Pokorný, P., „Simon Magus a počátky gnose“, *Zprávy Jednoty klasických filologů* 23, 1-3 (1981), 11-20.
- Pokorný, P., „Skutky Petra a dvanácti apoštolů – NHC VI/1“, *Křesťanská revue* 49 (1982), 171–176.
- Pokorný, P., „Skutky Petra a dvanácti apoštolů – NHC VI/1“, in: NZA II, str. 85-100.
- Pokorný, P., *Tomášovo evangelium – překlad z koptštiny a komentář*, Praha 1981 (2., rozšířené vyd. 1982).
- [Recenze: A. Molnár, *Communio viatorum* 24 (1981), 201–202; J. Janoušek, *Zprávy Jednoty klasických filologů (AVRIGA)* 24 (1982), 178–179]
- Pokorný, P., „Tomášovo evangelium“, in: NZA I, str. 77–153.
- Pokorný, P. „Tomášovo evangelium (NHC II/2)“, in: RNH 1, str. 63-182.
- Pokorný, P., „Z. Kratochvíl, Prolínání světů“, *Folia philologica (Listy filologické)* 117 (1994), 144–145 (recenze).
- Pokorný, P. – Kopecká, L., „Filipovo evangelium“, in: NZA I, str. 209-224.
- Pokorný, P. – Kopecká, L., „Filipovo evangelium (NHC II/3)“, in: RNH 1, str. 185-205.
- Pokorný, P. - Vítková, Z., „Podstata archontů (NHC II/4, 86,20-97,23)“, in: RNH 1, str. 209-227.
- Rudolph, K., *Gnóze. Podstata a dějiny náboženského směru pozdní antiky*, Praha 2010 (př. J. Gebelt).
- [Recenze: P. Pokorný, *Reflexe. Filosofický časopis* 38 (2010), 192-195; Z. Vítková, *Religio. Revue pro religionistiku* 18/1 (2010) 111-114; P. Ryneš, *Zprávy Jednoty klasických filologů* LIII (2011)]
- Ryneš, P., „O Prvním zjevení Jakobově“, in: NZA III, str. 463-465.

- Ryneš, P., „Porozumění naší velké moci“, in: RNH 2, str. 63-73.
- Ryneš, P., „První zjevení Jakubovo“, in: NZA III, str. 479-484.
- Ryneš, P., „Výklad o duši“, in: RNH 1, str. 271-283.
- Skálová, Z. – Řoutil, M., „Za ikonami až na konec světa. Rozhovor o *poésis* a *techné* ikon, jejich objevování a restaurování, o cestách, hledání a nalézání, ale také o životě mezi Evropou a Orientem“, *Parrésia, revue pro východní křesťanství* IV (2010), 317-366.
- Varcl, L., *Simon Magus: příspěvek k poznání křesťanského gnosticizmu*, Praha 1949.
- Vlčková (Vítková), Z., „Evangelium Spasitele“, in: NZA I, str. 155-166.
- Vlčková (Vítková), Z., „Gnostické interpretace biblického příběhu o stvoření člověka“, in: *Religio. Revue pro religionistiku* 14/1 (2006), 87-100.
- Vlčková (Vítková), Z., „Mariino evangelium“, in: NZA I, str. 234-244.
- Vlčková (Vítková), Z. – Zvelebil, M., „Děkovná modlitba z traktátu Asclepius“, in: M. Havrda – R. Chlup – T. Vítek (eds.), *Mediterranea. Sborník k padesátinám Zdeňka Kratochvíla*, Praha 2002, str. 154-167.
- Vítková, Z., „Hrom: dokonalá mysl (NHC VI/2, 13,1-21,32)“, in: RNH 2, str. 39-59.
- Vítková, Z., „Melchisedek (NHC IX/1, 1,1-27,10)“, in: RNH 2, str. 75-101.
- Vítková, Z., „Nórea (NHC IX/2, 27,11-29,5)“, in: RNH 2, str. 103-116.
- Vítková, Z., „Nově objevený koptský zlomek tzv. „Evangelia Ježíšovy ženy“, in: *Religio: Revue pro religionistiku* 21/1 (2013), 95-118.
- Vítková, Z., „O původu světa (NHC II/5, 97,24-127,17)“, in: RNH 1, Praha 2008, str. 231-268.
- Vítková, Z., „O Zjevení Pavlově“, in: NZA III, str. 459-461.
- Vítková, Z., „Petr Pokorný, *A Commentary on the Gospel of Thomas. From Interpretations to the Interpreted*, New York – London: T. and T. Clark 2009, xi + 177s. ISBN 978-0-5670-2744-3“, *Religio. Revue pro religionistiku* 19/2 (2011), 262-264 (recenze).
- Vítková, Z., „Svědectví pravdy (NHC IX/3, 29,6-74)“, in: RNH 2, str. 117-148.
- Vítková, Z., „Zjevení Adamovo (NHC V/5 64,1-85,32)“, in: RNH 3, Praha 2010, str. 149-180.
- Vítková, Z., „Zjevení Pavlovo (NHC V/2)“, in: NZA III, str. 475-478.
- Žába, Z., „Koptská literatura“, in: týž, *Tesáno do kamene, psáno na papyrus*, Praha 1968, str. 179-180.